

Alvor foreligger, saa kan jeg Intet have imod, at den udgaaer; det er kun en Maade, hvorpaa jeg har villet betegne min Tankegang.

Naar jeg nu gaaer over til Skatten paa de faste Eiendomme, saa kunde ganske vist Meget tale for — og jeg vil endog indrømme, at det frembyder sig ved første Blik — at gjøre, hvad den sidste ærede Taler antydede, nemlig at tage alle de Skatter, der hvile paa hver Eiendom, addere dem og slaae dem fast som en Gammelstat. Der vilde da ingen Forandring blive i det Nubestaaende, og man vilde undgaae alle de Betænkeligheder, der ere ved overhovedet at forandre Afgifter paa faste Eiendomme, nemlig, at naar man nedsætter dem, saa er det en Foræring, og forhøjer man dem, saa bliver det et Angreb paa selve Værdien, idet Skatten kun er en Rente af Værdien. Denne Fremgangsmaade har ogsaa først været min Tanke, og Udkastets Udarbejdelse er endog paabegyndt under denne Forudsætning, men det viste sig snart, at den var uiværksættelig og det af mange Grunde, af hvilke navnlig een er aldeles afgjørende, den nemlig, at disse Skatter, der gaae under alle mulige Benævnelser — om rigtige eller gale, er her ligegyldigt, thi ved faste Eiendomme gjælder det, at enhver gammel Skat er god og enhver ny Skat slet — altsaa at disse Skatter aldrig have været faste Skatter, men kun et Grundlag for en Ligning. Her gjælder altsaa ikke, hvad der ellers kan ansføres med Hensyn til Afgifter af faste Eiendomme, at naar man ved at købe en Eiendom kan tage tilbørligt Hensyn til den Skat, der hviler derpaa, vil det findes, at den efter eet eller et Par Salg har tabt sin trykkende Karakter af Skat, idet den er bleven en uopsigelig Prioritet, hvorfor Kommunen er Kreditor, medens den paagjældende Eiendoms Eier er Debitor, og at Skatten saaledes kommer til at ligge udenfor Handel og Wandel. Men det finder ikke Sted, naar Taleren er, ikke om en Skat, men om et Grundlag for Skatteligningen, og altsaa saaledes ligger udenfor Handel og Wandel. Men det kan ikke stee, naar det ikke er en Skat men et Skattegrundlag. Jeg skal, istedetfor at anføre mange Exempler, anføre eet, som synes aldeles slaaende, nemlig at ikke engang med eet Aars Mellemrum, men fra det ene Aar til det

Andet, nemlig fra 1856—57, har i Slagelse denne Afgift været mere end dobbelt saa stor som det foregaaende Aar og altsaa ikke haft Karakteren af en faststaaende Skat. Nu anerkjender jeg i højeste Grad det Ufsigelige og Gavnlige i en fast Ansættelse, og naar denne Lov gaaer igjennem og sættes i Værk, saa er det opnaaet, saa er Afgiften forvandlet til en fast Kanon, der staaer urokkelig til alle Tider, idet den har sit Supplement ad andre Bete. Men det kan ikke opnaaes ved at gaae ud fra de nuværende Forhold; man maa søge at undgaae Vilkaarligheden derved, at man for hver Byes Vedkommende lægger Afgiften sammen for en Række af Aar og deraf tager Gjennemsnitsbeløbet. Man bryder sig ikke om, enten Afgiften har hvilet paa Eiendom, Grund, Bygninger, Fagade eller Areal osv. — thi der er en Uendelighed af Benævnelser — og man kan ikke tage Afgiften for et enkelt Aar, da det som anført vilde f. Ex. ved Slagelse give den dobbelte Sum, om man tog et Aar eller det foregaaende, men man maa lægge alt det sammen, der har hvilet paa de faste Eiendomme, og gjøre det til Udgangspunktet. Det er det, der skal tilveiebringes efter hvad her er foreslaaet. Jeg maa altsaa imod den sidste ærede Taler bemærke, at her ikke er Tale udelukkende om Grundtaxten. Det er ganske vist, at den senere Grundtaxt er rigtigere end de gamle, thi nogle af disse ere saa ubrugelige, at man har forladt dem og søgt en anden Basis, f. Ex. Assurance. Det er skeet ofte uden Tilladelse, og Indenrigsministeriet har i min Tid maattet tillade Odense at forlade den gamle Grundtaxt, der var ubrugelig til Beskatning og ikke tilveiebragte noget virkeligt Udbytte, hvilket i det Hele gjælder om det Komplex af Afgifter, der har hvilet paa de faste Eiendomme. Naar man nu har faaet Totalsummen, bliver den at fordele, og det efter de to Momenter, hvori den faste Eiendom naturlig opløser sig, nemlig Grund og Bygning. Den gamle Grundtaxt indbefatter begge Dele, men vel at mærke efter Forhold, der ere langt tilbage i Tiden, og naar man seer to Eiendomme ved Siden af hinanden omtrent af samme Beskaffenhed, men med størst mulig Forskel i Grundtaxtansættelsen, er en af Hoved-